

Täysistunto

Torstai 6.10.2022 klo 16.02—21.18

3.4. Suullinen kysymys pitkäaikaistyöttömyydestä (Matti Semi vas)

Suullinen kysymys SKT 156/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Samaan aihepiiriin vasemmistoliiton kysymys. — Edustaja Semi, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.47 **Matti Semi vas:** Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Laukkanen kertoi, tänään on eduskunnassa pidetty köyhyyspäivää. Köyhyys on lisääntynyt tänä vuonna Kelan arvion mukaan jopa 62 000 kotitalouden verran. Myös köyhien lapsiperheiden määrä on noussut. Pienituloisten joukossa yliedustettuina ovat erityisesti kotitaloudet, joissa on työttömyyttä. Kun työttömyys pitkittyy, osaaminen vanhenee, työkyky heikkenee, terveydelliset ongelmat lisääntyvät. Tämä lisää köyhyysriskiä. Mitä pidempään työttömyys kestää, sitä vaikeampaa on työllistyminen. Yli kaksi vuotta työttömänä olleiden määrä on kasvanut melko tasaisesti viime vuosina. Kysynkin ministeri Haataiselta: millaisia toimenpiteitä hallitus on tekemässä pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi erityisesti nyt, kun nousseet kustannukset ovat aiheuttaneet lomautuksia?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

16.48 **Työministeri Tuula Haatainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä työttömyyden vaikutus köyhyyteen on ihan ilmeinen. Silloin kun työttömyys pitkittyy, nämä etuudetkin pienenevät ja toimeentulovaikeudet ovat ihan selvät. Siitä syystä työllisyyteen satsaaminen kaikin tavoin on ihan keskiössä. Tänään on annettu uudistus, TE24-nimellä kulkeva uudistus, jossa työllisyyspalvelut, kaikki työvoimapalvelut siirretään kuntien vastuulle vuoden 25 alusta. Se on pitkän tähtäimen suunnitelma.

Toinen esitys, joka on eduskunnassa, on palkkatukiuudistus, jolla pyritään yksinkertaistamaan tätä palkkatuen myöntämistä ja tekemään entistä paremmin mahdolliseksi yrityksille myös käyttää sitä. Työllisyystoimia on tehty mittavasti hallituksen aikana. Tämä 80 000 lisätyöllisen tavoite on saavutettu näillä päätöksillä, [Oikealta: Ei se ole lähelläkään!] ja nyt niiden toimeenpanovaihe alkaa olla tai on tässä käsillä. [Puhemies koputtaa] Me tulemme tulevaisuudessa [Puhemies: Kiitoksia!] myös näkemään työttömyyden alenemisen jatkuvan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Meri, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 105/2022 vp

16.49 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! On äärimmäisen tärkeää, että ruoka-apua tekevät yhdistykset saavat jatkuvasti apua. Monet yhdistykset toimivat meillä Suomessa, myös esimerkiksi eläinsuojelu ja juuri ruoka-apu ja monet mielen-terveyspalvelut, vapaaehtoistoimin, ja heillä ei ole pysyvää rahoitusta, ja se on häpeäpilkku.

Yksi ryhmä, mistä meillä ei lainkaan puhuta, josta nyt olen saanut paljon yhteydenottoja, ovat yksin elävät ihmiset. Nyt oli lapsiperheille ja on tiettyihin ryhmiin tai työttömiin kohdistuvia etuuksia, mutta yksin elävillä ihmisillä ei oikeastaan ole ketään jakamassa kuluja, ja he ovat hyvin yksin, ja ei koskaan mitään heille. Jos me ajatellaan tätä kotitalousvähennystä, josta nyt muutamia yhteydenottoja olen saanut, niin jos he tekevät kattoremontin, he saavat yhden vähennyksen, ja naapurin Jaakko ja Reija saavat kaksi vähennystä, eliikkä siihen talouteen se tulee kalliimmaksi. Onko hallituksella mitään toimenpiteitä [Puhemies koputtaa] yksin elävien ahdinkoon?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.50 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on todella tärkeä asia, että otitte tämän, edustaja Meri, esiin. Olen joskus ennenkin kyselytunnilla ottanut itse myös esiin tämän yksineläjien ahdingon tässä ajassa. Meillä on todella paljon ihmisiä, jotka voivat joutua osattomuuden kuiluun, ja kun me puhuimme tänään köyhyydestä, kun tässä edustaja Laukkanen keskustelun avasi, niin moni yksineläjä voi tippua köyhyyden kuiluun, osattomuuden kuiluun jo yksin sen vuoksi, että niitä kuluja ei ole monikaan jakamassa. [Sebastian Tynkkysen välihuuto]

Itse toivoisin, että tämä asia otettaisiin kaikissa ministeriöissä erittäin vakavasti. Meillä on tätä kansalaistyötä tekemässä todella monta järjestöä, jotka ovat tässä apuna. Totta kai ovat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, mutta me emme sellaista ilmiötä niinkään tunnista, että yksineläjien asemasta tehtäisiin paremmin politiikkatoimia, ja uskon, että tämä on seuraavan hallitusohjelman kysymys myös. [Sebastian Tynkkynen: Eli seuraava hallitus!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiuru, Pauli, olkaa hyvä.

16.51 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Laukkanen otti tärkeän asian esille, köyhyyden Suomessa. Tällä hetkellä korot nousevat, ruoan hinta nousee, asumiskulut nousevat, energian hinta nousee, lähes kaikki kuviteltavissa olevat kustannukset ovat nousemassa. On satojatuhansia ihmisiä, joilla ei ole minkäänlaista puskuria, minkäänlaista mahdollisuutta reagoida näihin ongelmiin.

Talousarviokirjassa on kehitysyhteistyön osalta varattu 192 miljoonaa euroa maa- ja aluekohtaiseen tukeen, ja osa siitä tuesta menee maille, jotka tukevat Venäjän sotaa Ukrainassa, siis maille, jotka äänestävät Venäjän puolesta YK:ssa. Kysymykseni hallitukselle on: voisiko tästä rahasta vielä syksyn käsittelyssä osan kohdistaa siihen tarpeeseen, mitä edustaja Laukkanen esitti suomalaisille vähävaraisille? [Timo Heinonen: Kaikki pois, kaikki pois!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ulkoministeri Haavisto.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 105/2022 vp

16.53 **Ulkoministeri Pekka Haavisto** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yleensä on ollut ajatuksena, että ei pantaisi kotimaan köyhiä ja maailman köyhiä vastakkain. [Vasemmalta: Kyllä!] Silloin kun tällaisiin maailman köyhimpiin maihin apua menee, se usein menee sellaisille alueille, jotka eivät ole edes niiden maiden omien hallitusten kontrollissa, kun käytetään YK-järjestöjen kautta tai joissain tapauksissa kahdenvälisen avun kautta näitä reittejä, joita Suomi käyttää. Meillä — nyt ministeri Skinnari ei ole täällä — on ollut kaksi painopistettä näissä aputoiminnoissamme: toinen on auttaa lasten koulutusta ja saada lapset näillä alueilla kouluun, ja toinen on ollut ylipäänsä tyttöjen ja naisten auttaminen näillä alueilla. [Perussuomalaisten ryhmästä: Samalla Suomessa nähdään nälkää!] Minun mielestäni on erittäin tärkeää, että tätä työtä jatkamme. Emme ole lähteneet siihen, että maiden politiikan mukaan, jos kysymys on köyhien ihmisten auttamisesta, ehdollistaisimme tätä, kun apu ei mene hallitukselle vaan näille köyhille ihmisille.

Kysymyksen käsittely päättyi.